

II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 18. aprila 2005

o izrednih ukrepih glede nedovoljenega gensko spremenjenega organizma „Bt10“ v koruznih proizvodih

(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 1257)

(Besedilo velja za EGP)

(2005/317/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane⁽¹⁾, in zlasti člena 53(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člena 4(2) in 16(2) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1829/2003 z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi⁽²⁾ določata, da se nobeno gensko spremenjeno živilo ali krma ne sme dati v promet v Skupnosti, razen če to ni zajeto v dovoljenju, izdanem v skladu z navedeno uredbo. Člena 4(3) in 16(3) iste Uredbe določata, da se nobeno gensko spremenjeno živilo in krma ne odobri, razen če ni bilo ustrezno in zadovoljivo dokazano, da ne učinkuje škodljivo na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje, da ne zavaja potrošnika ali uporabnika in da se ne razlikuje od živila ali krme, ki naj bi jo nadomestilo, v taki meri, da bi bila njegova običajna poraba glede hranilne vrednosti neugodna za ljudi ali živali.

(2) 22. marca 2005 so organi Združenih držav Amerike (organi ZDA) obvestili Komisijo, da so se koruzni proizvodi, ki vsebujejo, sestojijo ali so izdelani iz gensko spremenjene koruze z imenom „Bt10“ (kontaminirani proiz-

vodi) in ki niso bili odobreni za dajanje v promet v Skupnosti, verjetno izvažali v Skupnost od leta 2001 in bi se verjetno še naprej izvažajo. Poleg tega so ti organi obvestili Komisijo, da na navedeni proizvodi niso bili odobreni za dajanje v promet niti v Združenih državah Amerike.

(3) Brez poseganja v obveznosti glede nadzora držav članic je treba ukrepe, ki se sprejmejo zaradi verjetnega uvoza kontaminiranih izdelkov, obravnavati temeljito in na skupni ravni, da se omogoči hitro in učinkovito ukrepanje v izogib neskladju med državami članicami pri obravnavanju situacije.

(4) Člen 53 Uredbe (ES) št. 178/2002 predvideva možnost, da se sprejmejo ustrezni izredni ukrepi Skupnosti glede živil in krme, ki se uvažajo iz tretjih držav, da se zaščiti zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje, če tveganja ni mogoče zadovoljivo omejiti z ukrepi zadevne države članice.

(5) Čeprav je podjetje Syngenta, ki je razvilo gensko spremenjeno koruzo „Bt10“, o kontaminaciji proizvodov obvestilo organe ZDA decembra 2004, ne podjetje Syngenta ne organi ZDA niso posredovali nobenih podatkov, ki bi Evropski agenciji za varnost hrane (Agencija) omogočili presojo varnosti gensko spremenjene koruze „Bt10“ v skladu s standardi iz Uredbe (ES) št. 1829/2003. Po trditvah Agencije⁽³⁾ je treba zaradi pomanjkanja podatkov varnost „Bt10“ šele potrditi.

⁽¹⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1642/2003 (UL L 245, 29.9.2003, str. 4).

⁽²⁾ UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

⁽³⁾ Izjava Evropske agencije za varnost hrane z dne 12. aprila 2005.

- (6) Zaradi pomanjkanja podatkov, ki bi omogočali presojo varnosti gensko spremenjene koruze „Bt10“, da bi bila dosežena visoka raven varovanja zdravja, izbrana v Skupnosti, in zaradi domnevnega tveganja v zvezi s proizvodi, ki niso odobreni v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003, ki upošteva previdnostno načelo iz člena 7 Uredbe (ES) št. 178/2002, je primerno, da se sprejmejo izredni ukrepi za preprečitev dajanja v promet kontaminiranih proizvodov v Skupnosti.
- (7) V skladu s splošnimi zahtevami iz Uredbe (ES) št. 178/2002 nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti proizvodnje krme so po zakonu prvi odgovorni za zagotavljanje, da živila in krma v podjetjih pod njihovim nadzorom zadovoljujejo zahteve živilske zakonodaje, in za preverjanje, da so take zahteve izpolnjene. Dolžnost dokazovanja, da se kontaminirani proizvodi ne dajejo v promet, je zato na strani nosilca dejavnosti, odgovornega za prvo dajanje proizvoda v promet. Zato morajo izredni ukrepi zahtevati, da se pošiljke specifičnih proizvodov s poreklom iz Združenih držav Amerike lahko dajo v promet samo ob predložitvi poročila o analizi, ki dokazuje, da proizvodi niso kontaminirani z gensko spremenjeno koruso „Bt10“. Poročilo o analizi mora izdati laboratorij, ki je akreditiran v skladu z mednarodno priznanimi standardi.
- (8) Za lažji nadzor je treba vsa gensko spremenjena živila in krma, ki so dani v promet, pregledati s potrjeno metodo za odkrivanje. Podjetje Syngenta je bilo zaproseno, da zagotovi metodo za odkrivanje gensko spremenjene koruze „Bt10“ v različnih okoliščinah in kontrolne vzorce. Zato je bil referenčni laboratorij Skupnosti iz člena 32 Uredbe (ES) št. 1829/2003 (RLS) zaprosen, da potrdi metodo odkrivanja za ta proizvod na podlagi podatkov, ki jih je posredovalo podjetje Syngenta. Metodo za odkrivanje je dalo na voljo podjetje Syngenta in jo je mogoče najti na naslednjem spletnem naslovu: <http://gmo-crl.jrc.it>.
- (9) Ob upoštevanju, da morajo biti ukrepi, predvideni s to odločbo, sorazmerni in ne bolj omejevalni za trgovino, kot je potrebno, je treba zajeti samo proizvode, ki štejejo kot verjetno kontaminirani z gensko spremenjeno koruso „Bt10“. V skladu s podatki, ki so jih posredovali organi ZDA, se gensko spremenjena koruzna zrna ali kateri koli drugi proizvod, izdelan iz njih, ne izvažajo iz Združenih držav Amerike v Skupnost, razen krme iz koruznega glutena in sladnih tropin za krmo. Skladno s tem je treba za slednje izdelke uporabljati naveden ukrepe.
- (10) Kljub zahtevam Komisije organi ZDA niso predložili nobenih garancij o odsotnosti „Bt10“ v krmi iz koruznega glutena in sladnih tropin za krmo, ki sestojijo ali so izdelani iz gensko spremenjenih organizmov ter se uvažajo v Skupnost, zaradi pomanjkanja ločevanja in sledljivosti teh izdelkov v Združenih državah Amerike.
- (11) Glede živilskih proizvodov se po podatkih, ki so na voljo Komisiji, nobena gensko spremenjena koruza, uvožena iz Združenih držav Amerike, ne uporablja za proizvodnjo živil v Skupnosti. Države članice morajo vseeno spremljati, ali so živilski proizvodi iz gensko spremenjene koruze prisotni na trgu in ali so ti kontaminirani z „Bt10“. Na podlagi podatkov, ki so jih posredovale države članice, bo Komisija odločila, ali obstaja potreba po ukrepih.
- (12) Te ukrepe je treba ponovno oceniti po šestih mesecih, da se presodi, ali so še potrebni.
- (13) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLENJO ODLOČBO:

Člen 1

Področje uporabe

Ta odločba se uporablja za naslednje proizvode s poreklom iz Združenih držav Amerike:

- krma iz koruznega glutena, ki vsebuje ali je izdelana iz gensko spremenjene koruze iz oznake KN 2309 90 20
- sladove tropine, ki vsebujejo ali so izdelane iz gensko spremenjene koruze iz oznake KN 2303 30 00.

Člen 2

Pogoji za prvo dajanje v promet

1. Države članice dovolijo prvo dajanje v promet proizvodov iz člena 1, samo če izvirmo poročilo o analizi, ki je bilo priloženo pošiljki in temelji na primerni in potrjeni metodi za odkrivanje gensko spremenjene koruze „Bt10“ v različnih okoliščinah ter ga je izdal akreditirani laboratorij, dokazuje, da proizvod ne vsebuje koruze „Bt10“ ali krme, izdelane iz koruze „Bt10“.

Če je pošiljka proizvodov iz člena 1 deljena, vsak del pošiljke spremlja overjena fotokopija poročila o analizi iz odstavka 1.

2. Če takega poročila o analizi ni, uvoznik s sedežem v Skupnosti, ki je odgovoren za prvo dajanje proizvoda v promet, opravi testiranje proizvodov iz člena 1, da dokaže, da ne vsebujejo koruze „Bt10“ ali krme, izdelane iz koruze „Bt10“. Dokler poročilo o analizi ni na voljo, se proizvod ne da v promet v Skupnosti.

3. Države članice obvestijo Komisijo o pozitivnih (neželenih) rezultatih prek Sistema hitrega opozarjanja na nevarnosti hrane in krme.

Člen 3

Drugi nadzorni ukrepi

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, vključno z naključnim vzorčenjem in analizo v zvezi z izdelki iz člena 1, ki so že dani v promet, da se potrdi odsotnost koruze „Bt10“ ali krme, izdelane iz koruze „Bt10“. Komisijo obvestijo o pozitivnih (neželenih) rezultatih prek Sistema hitrega opozarjanja na nevarnosti hrane in krme.

Člen 4

Kontaminirane pošiljke

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se izdelki, iz člena 1, za katere se ugotovi, da vsebujejo koruzo „Bt10“ ali krmo, izdelano iz koruze „Bt10“, ne dajo v promet.

Člen 5

Povračilo stroškov

Države članice zagotovijo, da stroške, nastale zaradi izvajanja členov 2 in 4, pokrijejo nosilci dejavnosti, odgovorni za prvo dajanje proizvodov v promet.

Člen 6

Pregled ukrepov

Odločba se ponovno pregleda najpozneje 31. oktobra 2005.

Člen 7

Naslovniki

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. aprila 2005

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije